

วิธีคำนวณการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร

เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยนำคะแนนสอบปลายภาควิชาคณิตศาสตร์ประจำภาคทั้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงรายจำนวน 8 ห้อง มาหาความมั่นคงเฉลี่ยคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิจารณาเลือกห้องที่มีความมั่นคงเฉลี่ยคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุดมา 2 ห้องนำคะแนนของสองห้องนี้ ไปทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของมั่นคงเฉลี่ยคณิตโดยการทดสอบค่า t (t-test) ใช้ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 เพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนห้องละ 38 คน

การคำนวณค่ามั่นคงเฉลี่ยคณิตโดยใช้สูตร¹

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่ามั่นคงเฉลี่ยคณิต}$$

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนน

n = จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร²

$$s_x = \sqrt{\frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

๘๗๒

¹R. Clay Sprowls, "Elementary Statistics for Students of Social Science and Business," New York: McGraw-Hill Book Company Inc., 1955, p.154.

²Ibid. p.157.

s_x = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum f x$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนน

$\sum f x^2$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่ของคะแนน

n = จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

การคำนวณค่า t ใช้สูตร¹

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t = ความแตกต่างของมัธยมเลขคณิต

\bar{x}_1 = ค่ามัธยมเลขคณิตของคะแนนกลุ่บทดลอง

\bar{x}_2 = ค่ามัธยมเลขคณิตของคะแนนกลุ่มควบคุม

s_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่บทดลอง

s_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มควบคุม

n_1 = จำนวนนักเรียนกลุ่บทดลอง

n_2 = จำนวนนักเรียนกลุ่มควบคุม

และหากา df (degree of freedom) \rightarrow ใช้สูตร²

¹ ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ, หลักการวิจัยทางการศึกษา(พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: ห้องจัดการพิมพ์, 2524), หน้า 97.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 98.

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(s_1^2/n_1 \right)^2}{n_1-1} + \frac{\left(s_2^2/n_2 \right)^2}{n_2-1}}$$

ศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติของการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติของการสอนตามลำดับขั้นการเรียนรู้ของ
ภาษาเบและวิธีสอนแบบอกริห์จากหนังสือและเอกสารต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของ บุพิน พิพิธกุล
2. จิตวิทยาการเรียนการสอน ของ พรภรณ์ ชูทับ
3. จิตวิทยาการเรียนการสอน ของ ชม ภูมิภาค
4. ธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้ ของ ประสาท อิศรปรีดา
5. เอกสารการฝึกอบรมศึกษานิเทศก์ รุ่นที่ 19 เรื่องการจัดรูปแบบการสอน
กับหลักสูตร ของ ประกาศ แสงเพชร
6. การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6
7. การสอนโดยจุดประสงค์ ของ สารภี รัตนบุรี
8. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
9. Principles of Instruction Design by Robert M. Gagne
and Lee J. Briggs.
10. Essentials of Learning Instruction by Robert M. Gagne.
11. The Conditions of Learning by Robert M. Gagne.
12. The Teaching Mathematics by Kulbir Singh Sidhu.
13. Dynamics of Teaching Secondary School Mathematics by
Thomas J. Cooney and Others.

ศึกษาเนื้อหาของบทเรียน

ศึกษาเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง "ความยาว พื้นที่และปริมาตร" ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากหนังสือดังนี้

1. แบบเรียนคณิตศาสตร์ เล่มหนึ่ง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ภูมิปัญญาการสอนคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มหนึ่ง ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. แบบเรียนคณิตศาสตร์ ค. 101, ค. 102 คณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ของ出版社 ปานเจริญ และ วรรุณ หันคริเจริญ
4. แบบฝึกหัด เวิงพาติกรรม ค. 101 คณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ของ เสน่ห์ ผดุงยุทธิ์ และ กนกอิน พ.
5. คณิตศาสตร์ เดิงพาติกรรม เล่ม 1 วิชาคณิตศาสตร์ ค. 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสุพลด สุวรรณพ แสง แสง และ สวัสดิ์ ศรีสิน
6. สมุดแบบฝึกหัด ค. 101 คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) ของ บรรจง สุนทรัษฐ์ และ กนกอิน พ.
7. แบบเรียนคณิตศาสตร์ 101 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (เล่ม 1) ของ ระพิล ลิ่วสุวรรณ

การทำบันทึกการสอน

1. ศึกษาวิธีเขียนบันทึกการสอนจากหนังสือ การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของ บุพิน พิชัยกุล
2. เขียนบันทึกการสอนอย่างละเอียด เรื่อง "ความยาว พื้นที่และปริมาตร" เปรียบเทียบการสอนความล่าช้าชั้นการเรียนรู้ของกัญญา กับการสอนแบบบอกให้ฟัง โดยแบ่งบทเรียนเป็น 14 ตอน ดังนี้

- ค า บ ที่ 1 ความยาว
- ค า บ ที่ 2 การคาดคะเนความยาว
- ค า บ ที่ 3 มาตราส่วน
- ค า บ ที่ 4 มาตราส่วนและแผนผัง
- ค า บ ที่ 5 การหาพื้นที่สี่เหลี่ยมมุมฉากและพื้นที่สามเหลี่ยม
- ค า บ ที่ 6 การหาพื้นที่สี่เหลี่ยมค้านขนาดและสี่เหลี่ยมคงทูป
- ค า บ ที่ 7 การหาพื้นที่วงกลม
- ค า บ ที่ 8 การหาพื้นที่สี่เหลี่ยมค้านในเท่าและการเปลี่ยนหน่วยพื้นที่
- ค า บ ที่ 9 การลากเส้นตรงและทดสอบรูปทรง ๆ ให้เป็นรูปเรขาคณิต
- ค า บ ที่ 10 สี่เหลี่ยม
- ค า บ ที่ 11 หาพื้นที่จากการบวบบีบติดริ่ง
- ค า บ ที่ 12 รูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
- ค า บ ที่ 13 การเปลี่ยนหน่วยปริมาตรและหน่วยการ量
- ค า บ ที่ 14 การหาปริมาตรรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

3. สร้างแบบฝึกหัดและแบบทดสอบโดยสำหรับเนื้อหาวิชาในแต่ละคาน

4. นำบันทึกการสอนที่เขียนขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขอบกพร่องทาง ๆ

การสร้างแบบทดสอบและแบบสำรวจ

1. การสร้างแบบทดสอบ

1.1. ศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบ เทคนิคการเขียนข้อสอบ การสร้างแบบทดสอบปรนัยชนิดเดือกดตอบ และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อสอบ จากหนังสือ และเอกสารการวัดผลประเมินผลทาง ๆ

1.2 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรม วิชาคณิตศาสตร์ ค. 101 เรื่องความยาว พื้นที่และปริมาตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักของ ชาวลด แพรตตุล¹ โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่เคยสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องความยาวพื้นที่และปริมาตร มาแล้ว ช่วยกำหนดน้ำหนักของเนื้อหาและพฤติกรรมค้านทาง ๆ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก.) โดยกำหนดพฤติกรรมค้านทาง ๆ และจำนวนข้อดังนี้

- 1.2.1 ความรู้ความจำ จำนวน 8 ข้อ
 - 1.2.2 ความเข้าใจ จำนวน 12 ข้อ
 - 1.2.3 การนำไปใช้ จำนวน 16 ข้อ
 - 1.2.4 การวิเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ
- รวม 40 ข้อ

1.3 สร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบตามตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรม ชั้นกรอบกลุ่มนื้อหาหังหมด 80 ข้อ

1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความตรง เนื่องหนาของแบบทดสอบ (Face Validity) และนำมารับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

1.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ไม่ใช่ประชากรจีน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่เรียนเรื่องความยาว พื้นที่และปริมาตร แล้วจำนวน 110 คน ใช้เวลาทดสอบ 2 ชั่วโมง

1.6 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ มาหาค่าระดับความยากง่าย (p) และอ่านใจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์แบบคัด 27 % จากตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ ชุง เท พาน (Chung Teh Fan) เลือกข้อสอบหังหมด 40 ข้อ ชั้นกรอบกลุ่มนื้อหาและพฤติกรรมหังหมด (ดังรายละเอียดในตารางข้างล่าง)

¹ชาวลด แพรตตุล, เทคนิคการวัดผล, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 45-60.

โดยถือเกณฑ์ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนข้อทดสอบสำหรับนำไปใช้ทดสอบจริง แบ่งตามพฤติกรรม
ทั้ง 4 ค่าน

พฤติกรรม	จำนวนข้อ	ใช้แก่
ความรู้ความจำ	8	1, 2, 7, 13, 14, 25, 31, 32
ความเข้าใจ	12	3, 4, 8, 9, 15, 16, 17, 26, 27, 33, 34, 35,
การนำไปใช้	16	5, 6, 10, 11, 12, 18, 19, 20, 21, 22, 29, 30, 36, 37, 38, 39,
การวิเคราะห์	4	23, 24, 28, 40
รวม	40	

1.7 นำแบบทดสอบที่ตัดเลือกใหม่ 40 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ไม่ใช่ประชากรจริง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ที่เรียนเรื่องความยาก พื้นที่และปริมาตรมาแล้ว จำนวน 70 คน ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง และนำมาวิเคราะห์หาความยากง่ายและอำนาจจำแนกโดยวิธีเดียวกัน อีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปใช้กับ กลุ่มประชากรจริงท่อไป สำหรับในการทดลองใช้ครั้งที่สอง นำคำแนะนำของแบบทดสอบมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงด้วย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง.) โดยใช้สูตร $K - R_{20}$ ของ คูเกอร์ ริชาร์ดสัน¹ (Kuder Richardson) คือ

¹ William A. Mehrens and Irvin J. Lehmann, Standardized Tests in Education, 2d ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston,

1975), p 47.

$$r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_x^2} \right)$$

r_{xx} = สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของข้อสอบหั้งฉบับ

n = จำนวนข้อสอบ

s_x^2 = 偏差ความแปรปรวนของข้อสอบหั้งฉบับ

p = สัดส่วนของคนที่ทำถูกในแต่ละข้อ

q = $1 - p$

ปรากฏว่าแบบทดสอบมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (r_{tt}) เท่ากับ 0.81 ทั้งนี้ ถ้าเอาระบบประดิษฐ์ความเที่ยงจะต้องไม่น้อยกว่า 0.60

1.8 นำแบบทดสอบที่ได้มาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.81 ไปใช้กับกลุ่มประชากรจริง ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย จำนวน 76 คน

2. การสร้างแบบสำรวจเจตคติ

2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบสำรวจเจตคติและเทคนิคการวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ จากหนังสือวัดผลและประเมินผลทาง ๆ

2.2 สร้างแบบสำรวจเจตคติโดยวิชาคณิตศาสตร์ ลักษณะของแบบสำรวจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) ลักษณะของคำตามประกอบด้วยความเชิงบวก (Positive) และนิเล็ก (Negative) โดยอาศัยแนวทางของยูลลิก ดาวนีส์¹ (Hallie Davis Francies) และ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Hallie Davis Francies. Arithmetic Attitudes and Arithmetic Achievement of Fourth and Sixth Grade Students in Urban, Poverty Area. Elementery Schools, "Dissertation Abstracts International"

เจมส์ คับเบิลยู วิลสัน² (James W. Wilson) ซึ่งครอบคลุมเจตคติเกี่ยวกับความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ ความรู้สึกต่อวิชาคณิตศาสตร์ และการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 35 ข้อ ดังที่ระบุไว้ด้านล่าง

ตารางที่ 6 แสดงสัดส่วนของความในแบบสำรวจ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์และ การให้คะแนน

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่น่าสนใจ	5	4	3	2	1
00	เบื้องหน้ายในการเรียนวิชา- คณิตศาสตร์	1	2	3	4	5

จากการ ทั้งสองข้อ 0 เป็นข้อความเชิงบวก (Positive)

ทั้งสองข้อ 00 เป็นข้อความเชิงลบ (Negative)

การให้คะแนนจะทรงกันข้ามกันดังนี้

- ข้อ 0 ให้ 1. คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2. คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่เห็นด้วย
- 3. คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่แน่ใจ
- 4. คะแนน เมื่อตอบว่า เห็นด้วย
- 5. คะแนน เมื่อตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง

²James W. Wilson, "Evaluation of Learning in Secondary

School Mathematics," in Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning, ed. B.S. Bloom (New York: Megraw-Hill Book Co., 1971), pp. 685-689.

- ข้อ ๐๐ ให้ 1. คะแนน เมื่อตอบว่า เท็นความอย่างยิ่ง
 2. คะแนน เมื่อตอบว่า เท็นความ
 3. คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่แน่ใจ
 4. คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่เท็นความ
 5. คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่เท็นความอย่างยิ่ง

ผลรวมของคะแนนทั้งหมดจะถือเป็นเจตคติที่วิชาคนิคศาสตร์ของนักเรียน คนที่ได้
คะแนนรวมมากเป็นผู้มีเจตคติที่วิชาคนิคศาสตร์ค่อนข้างมากที่สุด คะแนนรวมน้อย

2.3 นำแบบสำรวจที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน ช่วยตรวจสอบ
ความถูกต้องและเหมาะสมเพื่อหาความตรงเนพะหนา (Face Validity) และปรับปรุง
แก้ไขให้ดีขึ้น

2.4 นำแบบสำรวจที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๕ คน

2.5 นำคะแนนที่ได้จากการแบบสำรวจ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดย
ใช้ $t - test^1$ จากสูตร

$$t = \frac{\bar{x}_u - \bar{x}_l}{\sqrt{\frac{s_u^2}{N_u} + \frac{s_l^2}{N_l}}}$$

t = ค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจแต่ละขอ

\bar{x}_u = ค่ามัธยมเลขคณิตแทบจะของกลุ่มสัง

\bar{x}_l = ค่ามัธยมเลขคณิตแทบจะของกลุ่มท่า

¹Allen L. Edwards, Techniques of Attitude Scale Construction,

(New York: Appleton-Century Crafts, Inc., 1957), p. 152.

s_u^2 = ความแปรปรวนแท้ละของกลุ่มสูง

s_1^2 = ความแปรปรวนแท้ละของกลุ่มต่ำ

N_u = จำนวนคนในกลุ่มสูง

N_1 = จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

ทั้งนี้ถือเกณฑ์การอำนาจจำแนกของแท้ละข้อที่นำมาใช้ต้องมากกว่า 1.64 จึงไปแล้วน้ำแบบสำรวจที่กัด เสือกแล้วมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa² (Coefficient Alpha)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

α = สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสำรวจ

$\sum s_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสำรวจแท้ละของ

s_x^2 = ความแปรปรวนของแบบสำรวจทั้งฉบับ

n = จำนวนข้อในแบบสำรวจ

2.6 จากการหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (α) ในข้อ 2.5 ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเทากัน 0.93 และนำไปใช้กับกลุ่มประชากรจริง ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนเมืองวิทยาคณ จังหวัดเชียงรายจำนวน 38 คน

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนเรียนໄດ້ໃหกລຸມທົດອອງທຳແນບສໍາຮວງ ເຈກຕີທີ່ເຄຣະຫຼັງແລ້ວ

² William A. Mehrens and Irvin J. Lehmann, Standardized Tests

in Education, 2d ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1975),

2. ผู้วิจัยสอนนักเรียนหั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยให้กลุ่มทดลองเรียนแบบการสอนตามลักษณะการเรียนรู้ของภัยแพและกลุ่มควบคุมเรียนแบบการสอนแบบปกติให้ใช้เวลาสอนทั้งหมด 14 คาบ คานะ 50 นาที โดยคำนึงถึงการสอนตามมัธย์ในการสอนที่เขียนไว้แล้ว (รายละเอียดจากภาคบูน)

ให้นักเรียนหั้งกลุ่มทำแบบทดสอบชื่อ "วิธีสร้างชื่นและวิเคราะห์เรียนร้อยละ หลังจากเรียนครบเที่ยงทั้ง 14 คาบแล้ว สำหรับกลุ่มทดลองให้ทำแบบสำรวจเจตคติหลังการทดลองอีกรึปั้นนึง

การรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำรากค่ามาตรฐานของแบบทดสอบหั้งกลุ่มมาหารที่ใช้แบบ คอมพิวเตอร์ให้ข้อละ 1 คะแนน ตอบบวกหรือตอบมากกว่าหนึ่งก็ตอบให้ 0 คะแนน

2. นำคะแนนมาหาค่ามัธย์เฉลี่ยคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของมัธย์เฉลี่ยคณิตโดยใช้ t -test เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ในการเรียนของหั้งกลุ่มจากศูนย์

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าความแตกต่างของมัธย์เฉลี่ยคณิต

\bar{x}_1 = ค่ามัธย์เฉลี่ยคณิตของกลุ่มทดลอง

\bar{x}_2 = ค่ามัธย์เฉลี่ยคณิตของกลุ่มควบคุม

s_1 = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง

s_2 = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

n_1 = จำนวนนักเรียนกลุ่มทดลอง

n_2 = จำนวนนักเรียนกลุ่มควบคุม

3. นำกระดาษคำตอบแบบสำรวจเจตคติก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม

ทดลองมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ของการสร้างแบบสำรวจข้อ 2.2

4. นำคะแนนแบบสำรวจมาหาค่ามัธยมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วทดสอบความแตกต่างของมัธยมเลขคณิต โดยใช้ t -test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (ตามสูตรที่กล่าวไว้ข้างต้น)

5. นำคะแนนแบบทดสอบผลลัมภ์ทางการเรียนและคะแนนแบบสำรวจเจตคติหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมาหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน¹ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{XY} = ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์

N = จำนวนคู่ของกลุ่มตัวอย่างประชากร

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนผลลัมภ์ทางการเรียน

$\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนแบบสำรวจเจตคติ

$\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนผลลัมภ์ทางการเรียน และคะแนนแบบสำรวจเจตคติ

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนผลลัมภ์ทางการเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ = ผลรวมของคะแนนแบบสำรวจเจตคติแต่ละคนยกกำลังสอง

¹ ประกอบ gramm, สหคิศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 6

จากนั้นนำค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ไปทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยใช้การทดสอบค่าที่ 1

(t-test) จากสูตร

$$t = \frac{r_{xy}}{\sqrt{1 - r_{xy}^2}} : \sqrt{N - 2}$$

t = อัตราส่วนวิกฤตความแตกต่างของสหสัมพันธ์

r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

r_{xy}^2 = กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N = จำนวนคู่ของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประกอบ บรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์ สำหรับครุ, พิมพ์ครั้งที่ 6
(กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 113.